

“Moi. Hou is’t”

Verkiezingsprogramma GroenLinks 2022-2026

Van “hard en moet” naar “hart en moed”

Voorwoord

Het is soms moeilijk om je hart te volgen en de moed te hebben te zeggen, waar je goed in bent. De maatschappij wil van alles van iedereen. Je moet dat doen, doe je het niet, dan wordt je hard gestraft. GroenLinks werkt aan een open en respectvolle samenleving, waarin je kunt zijn wie je bent en kunt zeggen wat je vindt. Met een open houding naar elkaar luisteren, waarbij verschillen onderling geaccepteerd worden.

Inwoners moeten serieus genomen worden en tijdig kunnen meepraten over beslissingen over hun woonomgeving en daar ook daadwerkelijk invloed op hebben. Inwoners moeten kunnen meepraten. Belangrijk is een open discussie, waarbij ieders mening wordt gerespecteerd.

Wij leven in een kansrijke regio. Het komt er de komende jaren op aan om die kansen te benutten. Dat kan door vooral te denken in kansen en oplossingen. GroenLinks nodigt alle politieke organisaties, inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties daartoe uit mee te denken met veranderingen. De gemeente steunt en moedigt dit aan, waarbij vernieuwing van het beleid voorop staat.

GroenLinks staat voor:

- [Klimaatcrisis aanpakken](#)
- [Eerlijk delen](#)
- [Menselijke zorg](#)
- [Eerlijk wonen](#)
- [Gelijkwaardigheid](#)
- [Onderwijs](#)
- [Werk met waardering](#)

Met dit programma geven wij daar invulling aan, waarbij samenwerking, meedoen en zeggenschap van inwoners de kernpunten zijn.

Inhoud:

SOCIAAL

ECONOMIE

NATUUR EN KLIMAATADAPTATIE

PRETTIG LEVEN EN WONEN

SOCIAAL

Moi. Hou is't.

Gelukkig horen we dit vaak op straat. De naoberschap in onze omgeving is groot en daar zijn we blij mee. Het aantal ouderen en zorgbehoevenden is in Nederland niet overal evenredig verdeeld. In onze omgeving zijn meer inwoners die een stukje aanvullende zorg nodig hebben. Dat kan zijn doordat de burens een beetje op elkaar letten, maar soms is ook meer nodig.

Zorg met menselijke maat

GroenLinks wil betaalbare zorg voor iedereen, hulp en zorg die dicht bij de inwoners wordt georganiseerd. GroenLinks ondersteunt een lobby naar Den Haag voor meer budget voor de verschillende zorgtaken in de gemeente. Binnen onze gemeente worden mensen niet langer achtervolgd met onnodige- en wantrouwende regels. De gemeenten werken op basis van vertrouwen.

Het aantal ouderen en mensen die zorg nodig hebben is groot. Een goede organisatie van de zorg is nodig, zodat alles goed loopt. De zorg moet bereikbaar blijven voor de mensen. Dat kan het best als regionaal op dit gebied wordt samengewerkt:

- Menselijke zorg binnen alle domeinen, waarbij wensen van mensen centraal staan en niet structuren of organisaties;
- Samenwerking op het gebied van de WMO (Wet Maatschappelijke Ondersteuning) en zorgvoorzieningen.
- We willen de zelfredzaamheid van bewoners zo lang mogelijk stimuleren. Dat kan door het toepassen van elektronica in huis om het leven in huis 'makkelijker' te maken, zodat ouderen of mensen met een handicap langer zelfredzaam kunnen blijven. Dat wordt ook domotica genoemd.
- Circulatieplan hergebruik hulpmiddelen zieken- en ouderenzorg: een gemeentelijk verzamel- en uitgiftepunt opzetten van hulpmiddelen (rollators, trapliften e.a.) i.s.m. Wedeka en de Kringloopwinkel. Dit gaat verspilling tegen (duurzaam) en het biedt financieel zwakkere ouderen en zieken gratis of betaalbaar kwalitatief goed 2e hands materiaal (sociaal)
- Vanaf 1 januari 2020 hebben de gemeenten meer taken. Extra aandacht is nodig voor jongeren met ernstige psychische problemen. De gemeenten maken met de GGZ en Jeugdgezondheidsinstellingen daar bindende afspraken over op basis van:
  - Eén loket principe
  - Niet grensgebonden en 24-uurs bereikbaarheid
- Garant staan voor leerlingenvervoer.
- Eenzaamheid bestrijden in de wijken en de dorpen vanuit de buurthuizen, door welzijnswerkers en thuiszorg in kaart brengen waar eenzame mensen wonen en stimuleren om mee te doen aan activiteiten.
- Plaatselijke overheden erkennen en waarderen ideeën om gezondheidsproblemen te voorkomen in de Veenkoloniën.
- Gemeente controleert steeksproefgewijs de bestede gelden aan de WMO bij bv zorgboerderijen en handhaaft daar dan ook naar. Regionaal wordt hierin samengewerkt.
- Teveel mensen aan zorgtafel, de kostenpost wordt hierdoor hoog en niet efficiënt.
- Gezondheidsachterstanden worden vaak veroorzaakt door maatschappelijke problemen zoals bestaansonzekerheid, werkloosheid, armoede, laaggeletterdheid en een ongezonde leefomgeving. Die achterstanden moeten op gemeentelijk niveau worden aangepakt op andere terreinen dan de volksgezondheid zelf: onderwijs,

werkgelegenheid, armoedebestrijding en schuldhulpverlening, taalkansprogramma's, sport en een duurzame leefomgeving.

Plek in de maatschappij

GroenLinks wil dat iedereen in onze gemeenten een fatsoenlijk bestaan kan opbouwen. Iedereen moet kunnen meedoen, via een betaalde baan, vrijwilligerswerk of op school. Als het mensen zelf niet lukt om een baan of vrijwilligerswerk te vinden, willen wij dat de gemeente helpt. De gemeente mag mensen nooit in de steek laten. En er zijn kansen! Zeker als het economisch beter gaat. Opleiding naar werk krijgt de hoogste prioriteit, omdat het hebben van duurzaam betaald werk bij armoedebestrijding helpt.

- Een inclusieve samenleving op basis van wederzijds respect en het ontspannen omgaan met verschillen, een gemeenschap waarin mensen worden verbonden en verenigd;
- De gezamenlijke aanpak van het armoedebeleid wordt verbeterd.
  - Er komt één loket dichtbij in de wijk, waarbij inwoners gemakkelijk terecht kunnen.
  - De regels van de bijstand en WW zijn streng en beperken inwoners bij het aannemen van werkzaamheden. GroenLinks wil dat de gemeenteraad bekijkt waar een versoepeling mogelijk is, zodat het loont om werk aan te nemen. Zo nodig kan men zonder ingewikkeld gedoe terugvallen op een uitkering.
  - Preventie in de schuldhulpverlening wordt uitgebreid.
  - Kwijtscheldingsbeleid om armoedeval tegen te gaan
  - De collectieve verzekeringen voor specifieke doelgroepen worden verbeterd waarbij het eigen risico voor minima is meeverzekerd.
  - De voedselbank op financiële ondersteuning van de gemeenten kan rekenen.
  - We pakken menstruatie-armoede aan, door middelen hiervoor beschikbaar te stellen (maandverband, tampons en herbruikbare middelen) aan onderwijsinstellingen, lokale supermarkten en voedselbanken.
  - Inwoners die (tijdelijk) gebruik maken van de bijstand hoeven over de 1e € 100 die ze bij verdienen niets van in te leveren. Een melding volstaat. Hiermee wordt de administratieve lasten bij de sociale dienst ook beperkt.
  - GroenLinks staat open voor pilot Basisloon in onze regio.

Onderwijs, sport en cultuur

Kinderen hebben recht op goed onderwijs en een veilige woon- en leefomgeving. Een breed aanbod van scholen van basis- en voortgezet onderwijs tot opleidingen voor volwassenen moet waarborgen dat ieder zijn of haar talenten kan ontwikkelen. Samenwerking tussen (omliggende) gemeente, bedrijfsleven, onderwijs is belangrijk.

Sporten is gezond voor iedereen. Als individu kun jij je eigen rondje hardlopen/wandelen of je kunt sporten op verenigingsniveau. De vele vrijwilligers die de verenigingen levend houden zijn van onschatbare waarde. Belangrijk zijn de sportvoorzieningen om deze op niveau te houden en in de openbare ruimte (toestellen voor buitenfitness, parcours voor hardlopen, etc.).

GroenLinks vindt kunst en cultuur van grote maatschappelijke waarde en maakt zich sterk voor een gevarieerd cultureel klimaat in de Veenkoloniën. Het brede aanbod van culturele voorzieningen willen wij ook voor de toekomst. De gemeenten blijven de muziekscholen in ons gebied subsidiëren om het muziekonderwijs te stimuleren. Bibliotheekvoorzieningen blijven gehandhaafd voor jong en oud.

ECONOMIE

Circulaire economie

GroenLinks zet zich in voor een toekomstbestendige economie. Wat wil zeggen dat we de vergroeningen van de industrie & circulaire economie stimuleren. Bij economie wordt in elk onderdeel rekening gehouden met de brede welvaartsindicatoren. Op deze terreinen ontwikkelt de gemeente een visie en beleid. Hierbij geeft de gemeentelijke organisatie zelf het goede voorbeeld, door bij vervanging extra aandacht te geven aan energiebesparing en duurzame opwekking. Wij vinden de volgende punten van belang:

- Werkgelegenheid is de basis voor een gezonde lokale economie. We moeten daarbij vooral letten op het MKB, het stimuleren van kleinschalige innovatieve bedrijven.
- Ondersteuning van innovatieve initiatieven vanuit het bedrijfsleven die een bijdrage leveren aan de circulaire economie, zoals de hennep verwerking in Oude Pekela.
- Gemeente, ondernemersverenigingen en kennisinstellingen (zoals scholen) moeten samenkomen en samenwerken om bestaande en nieuwe, vernieuwende werkgelegenheid te bevorderen
- Een ambitieus programma voor het realiseren van energieneutrale dorpen en wijken met als doel de uitstoot van CO2 te verminderen en vergroten van de leefbaarheid.
- Stimuleren van lokale en regionale ideeën van energiecoöperaties op het gebied van energieopwekking.
- Het (om)scholen van mensen naar “groene banen”, zoals installateurs van warmtepompen en zonnepanelen.
- Het winkelcentrum wordt geconcentreerd, waardoor het aantrekkelijk blijft om in eigen omgeving te winkelen. Bij de inrichting wordt rekening gehouden met een groene en koele omgeving.

Afval voorkomen is belangrijk, wat rest is vervolgens bestemd voor hergebruik door middel van (nieuwe) economische activiteiten. Daarom wil GroenLinks werken met *ja/ja* sticker.

Vrijtijdseconomie

De Veenkoloniën kennen een geheel eigen geschiedenis die door de inrichting van het gebied en de verschillende musea en toeristische attracties prachtig in beeld is gebracht. Het historisch erfgoed moet worden gekoesterd. Het Veenkoloniaal Museum, de STAR, maar ook andere initiatieven als het vastleggen van de geschiedenis van de kartonindustrie door SIEPCO, verdienen ondersteuning.

GroenLinks wil dat de gemeenten samen investeren met ondernemers en toeristische organisaties in de promotie van de Veenkoloniën als vakantiegebied en zich inspannen om de Veenkoloniën op de werelderfgoedlijst te krijgen.

De gemeente investeert samen met ondernemers en toeristische organisaties om de Veenkoloniën als vakantiegebied voor wandelaars, fietsers, cultuur- en natuurliefhebbers te promoten. Ook kleine initiatieven voor ommetjes of andere kunstzinnige en culturele activiteiten in de omgeving worden door de gemeente gestimuleerd.

Er wordt actief samenwerking gezocht met Westerwolde en Oldambt om Oost-Groningen in al zijn verscheidenheid landelijk en internationaal in beeld te brengen, door een totaal toeristisch product van de regio aan te bieden.

NATUUR, ENERGIE EN AANPASSING AAN KLIMAATVERANDERING/KLIMAATADAPTATIE EN ENERGIE

Natuur

Vergroening en verduurzaming van onze samenleving is van groot belang. Groen is voor GroenLinks behoud en vergroten van onze natuur, onze landschappen, rust en ruimte.

- Biodiversiteit gaan we vergroten oa door: ecologisch bermbeheer. Waarbij er diervriendelijke gemaaid wordt. De bermen ingezaaid worden met inheemse bloemenmengsels en dit ecologisch gemaaid wordt. Als de klepelmaaiers aan vervanging toe zijn, worden deze vervangen door een ecologisch maaioestel.
- De opmars van de eikenprocessierups wordt tegengegaan door ecologisch bermbeheer en planten neerzetten die de natuurlijke vijanden van de rups aantrekken.
- Aanplant van bos, bij voorkeur om ook de Natuur Netwerk aan te sluiten. Waarbij de bomen: verschillend, van Nederlandse oorsprong & verschillende leeftijden zijn.
- Aanplant houtsingels en bossen langs de weg, waarbij er gelet wordt op verschillende soorten, Nederlandse oorsprong & verschillende leeftijden van de aanplant.
- Ruimte bieden voor bos wat uit zichzelf ontwikkelt! Spontane ontwikkeling is namelijk sterker dan bosaanplant.
- Stimuleren om de eigen tuinen te vergroenen:
  - Door bijeenkomsten over groene tuinen die onderhoudsvriendelijk zijn.
  - Door een tuinenroute in de regio's te faciliteren.
  - Door subsidie / korting op planten voor de tuin: voor planten van Nederlandse oorsprong.
- Stimuleren boeren hun erven te vergroenen, door bijv. bosaanplant en bloemige akkerranden.
- Waterhuishouding anders te regelen, in samenspraak met waterschappen en provincie. Van peil naar functie.
- GroenLinks is tegen megastallen. Wij zijn voor duurzame en vernieuwende ontwikkelingen in de landbouw en veeteelt. Ontwikkelingen die positief zijn voor de gezondheid, diervriendelijkheid en milieu.
- Dieren krijgen verzorging en aandacht. Dieren moeten naar buiten kunnen en vrij kunnen bewegen. Mishandeling en verwaarlozing van dieren wordt aangepakt.

Klimaatadaptatie

In heel Nederland probeert men zich aan te passen aan de klimaatverandering, maar het gaat niet vanzelf. De Regionale Energiestrategie is een voorbeeld om in deelgebieden duurzame energie op te wekken.

Voor GroenLinks is klimaatadaptatie meer. Het betekent aandacht voor:

- Sociale duurzaamheid. Hiermee bedoelen we dat het energiezuinig maken van je woning niet voorbehouden is aan de mensen met de portemonnee, maar ook voor een ieder die het iets minder breed heeft. Bestaande bouw wordt, waar mogelijk omgezet naar andere energiebronnen, zoals een warmtepomp met gebruik van een natuurlijk koudemiddel of groen gas.
- Nieuwe ontwikkelingen worden gevolgd en waar het kan ook gemeentelijk gestimuleerd binnen onze gemeentegrenzen. Met name waterstof zal nog een

verdere ontwikkeling moeten doormaken voor het rendabel is, omdat 1 m³ waterstof tot op dit moment 35% energie bevat ten opzicht van 1 m³ aardgas.

- Stimuleer gebruik van privé of buurtaccu systemen om daarmee overbelasting van het net te voorkomen en opwek en gebruik te decentraliseren
- Hittestress. Rondom het centrum en bij scholen en woningen voor ouderen wordt actief beleid uitgevoerd voor groene warmte werende maatregelen, zoals schaduwlanen en koelteplekken (denk aan natuurlijke luchtverplaatsing)
- Droogte en wateroverlast. Hoewel wij in een landelijk gebied wonen, zien wij ook veel inwoners gaan voor veel bestrating in plaats van groen. Gemeentelijk zal aandacht besteed worden aan de voordelen van het “groener” inrichten van tuinen en omgeving, denk aan het NK [tegelwippen](#).
- In de gemeente Veendam willen we werken met een duurzaamheids subsidie. Deze moet beschikbaar komen voor lage inkomens.

Energie

In onze provincie, maar ook in omliggende provincies worden windmolens gebouwd en zonneparken aangelegd. Er wordt in de buurt zout en magnesium gewonnen. In lege zoutcavernes wordt voldoende gas opgeslagen om strenge winters door te komen. Nog steeds vinden er aardbevingen plaats, waar inwoners naast schade aan hun woning ook mentale klachten krijgen. We staan op een vooravond van de energietransitie. Dat betekent dat we samen moeten zorgen dat we de wereld beter achterlaten als dat we het ontvingen. Windmolens en zonneparken kunnen daarbij helpen. Nieuwe energiedrager, zoals waterstof, op termijn ook. Het belangrijkste wat wij als GroenLinks vinden, is dat er voor al deze maatregelen draagvlak onder de bevolking is en dat reddend we niet door het vanuit de politiek van hogerhand op te leggen.

Volgens GroenLinks kan onze provincie zich specialiseren in energie. Er zijn hier mogelijkheden om te verduurzamen en sterk te investeren in opleidingen aan bereidwillige inwoners. Zij kunnen een uitdagende eerste of andere baan vinden. Gelden die worden verdiend in onze omgeving, blijven in onze omgeving, zodat de lasten ook de lusten worden. Door inkomsten uit de energietransitie kunnen mooie initiatieven ondersteund worden, waardoor de leefbaarheid in de omgeving blijft bestaan. Slechts met deze voorwaarden, vinden we het verantwoord om wel verdere initiatieven voor de energietransitie te steunen.

- Er wordt regionaal samengewerkt aan een omgevingsvisie, waar onder andere zonneparken in voorkomen. Deelname van de bevolking is een voorwaarde als de overheid aanwijst waar zonneparken enz. geplaatst worden.
- GroenLinks is tegen het verder ontwikkelen van grootschalige windparken in ons gebied. Daar waar ze al gepland staan, worden de inwoners ruimhartig gecompenseerd. Wij zien wel kansen voor kleinschalige en kleine windmolens bij dorpen, agrarische bedrijven en voor lokale elektriciteitsvoorziening. Mits hier draagvlak voor is. De participatie van omwonenden bij de ontwikkeling moet een voorwaarde zijn.
- GroenLinks is voorstander van het leggen van zonnepanelen op daken, zeker als er in de omgeving lokale initiatieven zijn, die worden tegengehouden, omdat daarmee de belasting op het netwerk te groot zou zijn. Als een projectontwikkelaar dan wel een zonnepark mag plaatsen, duidt dat op willekeur.
- GroenLinks is tegenstander van het plaatsen van een kerncentrale en het opslaan van radioactief afval in lege gasvelden of zoutcavernes.
- Inkoop groene stroom bij een leverancier die ook groene projecten financiert.

PRETTIG LEVEN EN WONEN

Bereikbaarheid

Voor de ontwikkeling van onze regio is bereikbaarheid van groot belang. In de regio trekken we gezamenlijk op. Mobiliteit vraagt aandacht vanwege de energietransitie, in samenwerking met het bedrijfsleven, bijvoorbeeld door middel van het aanpassen van de infrastructuur, zoals het plaatsen van meer laadpalen voor elektrische auto's en fietsen. Daarom staan wij voor:

- In de gemeente wordt gezorgd voor veilige fietsroutes voor zowel schoolgaande kinderen als voor de recreant op de elektrische fiets.
- De [spoorverbinding](#) vanaf Zuidbroek wordt verlengd van Veendam via Stadskanaal naar Emmen en de Nedersaksenlijn. Er komen plaatselijke treinstations
- Bus- en treinverbindingen op elkaar aan laten sluiten, ook op hubs in de kleinere plaatsen.
- Het stimuleren van snel internet ook in de kleine kernen om het wonen en werken op het platteland aantrekkelijk maken.
- Alle openbare verlichting wordt in de komende raadsperiode voorzien van LED-verlichting. Waar mogelijk wordt samengewerkt met andere gemeenten om een gezamenlijk plan te maken om daarmee schaalvoordelen te benutten.
- Als de verkeersborden aan vervanging toe zijn, gaan we deze vervangen door duurzaam circulair materiaal, zoals [bamboe](#).

Leefbaarheid

GroenLinks zet zich in voor de leefbaarheid van de kernen in onze gemeente. Leefbaarheid is een bloeiend verenigingsleven: sport, cultuur en andere mogelijkheden om zelf actief te kunnen zijn. Inwoners spelen hierbij een sleutelrol. Zij nemen de regie, de gemeente ondersteunt. Daarom zetten wij ons samen met inwoners, dorpsraden, verenigingen en organisaties in om voorzieningen en (sport)accommodaties te behouden en toekomstbestendig te maken.

GroenLinks wil daarnaast dat er een gezamenlijk duurzaamheidsbeleid komt, gekoppeld aan de Regionale Energiestrategie (RES). Woningverbetering, levensbestendigheid en het energiezuinig maken van woningen en voorzieningen gaat hand in hand. En leefbaarheid betekent voor GroenLinks ook het volgende:

- Voldoende huurwoningen voor jong en oud.
- Voor jongeren passende en betaalbare woonruimte.
- Voor ouderenwoningen die geschikt zijn voor bewoners die zorg nodig hebben.
- Leefbaarheidsbudgetten met financiële bijdragen voor burgerinitiatieven die de leefbaarheid in een dorp, buurt of wijk versterken.

Wonen en woonomgeving

Speerpunt voor burgers en gemeenten is het kwalitatief verbeteren van de woningvoorraad. Daarom moet er meer levensbestendig gebouwd en verbouwd worden.

- Bij nieuwbouw wordt er gedacht aan energieneutraal, circulair en natuurinclusief bouwen.
- Voor de inwoner die het financieel niet vooraf kan regelen, staat de gemeente klaar met een revolverend fonds om, met een lage rente, ook voor deze groep een verbouwing mogelijk te maken. Een revolverend fonds is een fonds waarbij door

de gemeente een lening verstrekt, waarbij de aflossing steeds opnieuw gebruikt kan worden.

- Nu de woningmarkt sterk in opmars is, is ook de vraag groot. Daarom willen we dat ook in het lint en in de huidige bebouwing of industriegebieden - waar het kan - mogelijk wordt gemaakt om nieuwbouw te plaatsen.
- Bij monumentale panden worden de eigenaren actief begeleid bij het [onderhoud](#) of de verbouw van hun woning.
- De gemeente zorgt met een revolverend fonds dat “rotte kiezen” worden aangepakt en geschikt worden gemaakt voor diverse doelgroepen, zoals bijvoorbeeld woningen voor jongeren. Een revolverend fonds is een fonds waarbij door de gemeente een lening verstrekt, waarbij de aflossing steeds opnieuw gebruikt kan worden.
- Voor starters op de woningmarkt wordt gekeken naar een starterssubsidie, die - indien sprake is van verkoop binnen 5 jaar - terugbetaald moet worden en daarmee weer ten goede komt aan een andere starter op de woningmarkt.
- Inwoners met een kleine beurs worden koplopers in energiebesparing. Van energiecoaches krijgen zij gratis advies en hulpmiddelen (tochtstrips, led lampen, radiatorfolie etc.). Door mensen zonder baan tot energiecoach op te leiden vangen we drie vliegen in één klap: mensen verbruiken minder energie, de energierekening gaat omlaag én de werkloosheid loopt terug.
- GroenLinks wil dat de gemeente ondersteuning biedt voor gezamenlijke wooninitiatieven, de zogenoemde [wooncoöperaties](#). We willen de dat de gemeente ondersteuning biedt of een basis geeft voor mensen die hier interesse in hebben, zodat ze niet alles zelf uit te hoeven zoeken.
<https://www.wooninfo.nl/bewonersinvloed/wooncooperatie/>
- In Veendam gaan we mensen de gelegenheid geven om kleine gemeenschappen met Tiny Houses te starten. Deze woonvorm is betaalbaar en duurzaam en daardoor sterk in opmars.

Veilige gemeenten

Alle inwoners van onze gemeenten hebben recht op een veilige woon-, leef- en werkomgeving. Van de inwoners wordt verwacht dat zij medeverantwoordelijk zijn, zodat deze in gezamenlijkheid wordt gerealiseerd.

- Lokale politiezorg dient toegankelijk te blijven. In de gemeenten dient de wijkagent zichtbaar aanwezig te zijn. Politieposten blijven bestaan.
- De gemeente voert samen met maatschappelijke organisaties, bedrijven en scholen een actief voorlichtingsbeleid om sexting, roken, lachgas, alcohol- en drugsgebruik onder jongeren te ontmoedigen.
- GroenLinks wil een Keurmerk Coffeeshops, met hierin de voorwaarde van ecologische wietteelt en we willen legale en gereguleerde inkoop van softdrugs.
- Overige harddrugs moeten verboden blijven.

Open en uitnodigende gemeenten

Onze samenleving staat voor een aantal grote veranderingen. Mensen kunnen zich hierdoor onmachtig of ongehoord voelen. Dit terwijl bewoners juist barsten van de goede ideeën, om bijvoorbeeld problemen in hun buurt op te lossen of hun dorp mooier te maken. Daarom moeten we mensen het vertrouwen geven om mee te praten en mee te besluiten over hun toekomst. We zetten in op nieuwe vormen van participatieve democratie, om het geluid van de burger sterker te laten klinken!

- We zetten ons in voor nieuwe vormen van (directe) democratie, zoals burgerraden en -begrotingen en loting. Die zorgen dat meer mensen betrokken zijn bij

democratische besluitvorming. Hierbij maken we ruimte voor overleg, inwinnen van informatie, uitwisseling van argumenten en een gezamenlijke zoektocht naar oplossingen. Maatschappelijke organisaties van betrokken burgers worden gestimuleerd en betrokken bij het beleid.

- Gemeenten moeten beter communiceren met de burgers. Zij worden van te voren bij grote projecten betrokken. Zij moeten weten dat hun ideeën serieus worden genomen.
- Openheid staat voorop. De gemeente moet transparant zijn.
- Onze vrijwilligers zijn goud waard. Zij leveren een belangrijke bijdrage voor het leefbaar houden van dorpen, buurten en wijken. Vrijwilligers kunnen rekenen op ondersteuning en waardering, o.a. door een budget voor bewonersinitiatieven en een jaarlijks te organiseren vrijwilligersdag.
- GroenLinks blijft open staan voor de opvang van vluchtelingen, die door oorlog en geweld hier een veilig heenkomen zoeken. De gemeenten blijven ook de komende jaren bereid om asielzoekers op te vangen als daartoe verzoeken komen en ze ondersteuning geven. Ontmoetingsmogelijkheden met de lokale bevolking en organisaties worden actief bevorderd.

Tot slot

- GroenLinks wil investeren in een groene en duurzame gemeente.
- In het slimmer en efficiënter organiseren van de zorg.
- In het behoud en verbeteren van voorzieningen
- en een economisch beleid gericht op vernieuwing om nieuwe werkgelegenheid te scheppen.

Uitvoering van dit programma vraagt van iedereen in onze gemeente een open houding voor initiatieven vanuit de samenleving, de wil tot samenwerking om kansen in onze regio te benutten en een overheid die de ruimte geeft door deze te faciliteren en te stimuleren.

Dit verkiezingsprogramma wil een rooskleurige, dus groene en linkse toekomst bieden voor de Veenkoloniën:

- op ruimte voor vernieuwende initiatieven,
- op deelname voor iedereen aan de samenleving in dorp of wijk,
- op een respectvolle omgang met natuur en milieu.
- op een duurzame samenwerking in de regio

Onze kandidatenlijsten voor de verkiezingen van maart 2022

Pekela

1. Elly Knevelman
2. Erik Schipper
3. Mark Nieuweboer
4. Wilma Schoonhoven-Hemmes
5. Coen Oosterveld
6. Nina Sikkens
7. Ben van de Boom
8. Hillie Oosterveld-Vredeveld
9. Gerard (Kick) van der Laan
10. Anneke Duit

Stadskanaal

- 1 Nadja-Siersema- Orsel
- 2 Auke ten Hoeve
- 3 Henk Otter
- 4 David Serra
- 5 Ronald Heerema

Veendam

- 1 Gerie Ebeltjes
- 2 Lisette Boonstra
- 3 Rianne ten Veen
- 4 Theo Mooijman